

RAN-2501001205037713

Third Year B. A. (NCF-NEP) (Sem. - V) Examination October - 2025 Economics (Paper - XVIII) Banking and Financial Markets

Time: 2 Hours]

[Total Marks: 50

સૂચના : / Instructions

- (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the above details on your answer book.
- (2) પ્રશ્ન નં. 1 ફરજિયાત છે.
Question No-1 is compulsory.
- (3) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.
Figures to the right indicate full marks of the question.

Seat No.:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

પ્ર. 1. નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. (કોઈપણ પાંચ)

(10)

1. 1991 પછીના બેન્કિંગ સુધારાના ઉદ્દેશો શું છે?
2. ગ્રામીણ વિકાસમાં સહકારી બેંકોની ભૂમિકા શું છે?
3. ભારતમાં બેન્કિંગ ખાનગીકરણની અસર જણાવો.
4. નાણાંકીય નીતિ એટલે શું?
5. RTGS ની વ્યાખ્યા આપો.
6. ભારતીય અર્થતંત્રમાં RBI નું મહત્વ શું છે?
7. વેપારી બેંકોનાં કોઈપણ બે પ્રણાલિકાગત કાર્યો જણાવો.

પ્ર. 2. ભારતીય બેન્કિંગ ક્ષેત્ર પર બેંકોના રાષ્ટ્રીયકરણની અસરો ચર્ચો.

(13)

અથવા

પ્ર. 2. RBI દ્વારા નાણાકીય નીતિના ઉદ્દેશો અને સાધનોનું વર્ણન કરો.

(13)

પ્ર. 3. 1991 પછીના બેન્કિંગ સુધારા અને તેની ભારતીય અર્થતંત્ર પરની અસરો સમજાવો.

(13)

અથવા

પ્ર. 3. ભારતમાં NABARD અને સહકારી બેંકિંગ સિસ્ટમની ભૂમિકા ચર્ચો.

(13)

પ્ર. 4. ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે બે)

(14)

1. રિઝર્વ બેંક ઓફ ઈન્ડિયાના કાર્યો
2. ડિજિટલ બેન્કિંગ અને ફિનટેક
3. નાણાના પુરવઠાના સંચાલનમાં RBIની ભૂમિકા
4. બેન્કિંગમાં સાયબર - સુરક્ષાના પડકારો

ENGLISH VERSION

Q. 1. Answer briefly. [Any Five]

(10)

1. What are the objectives of banking reforms post-1991 ?
2. What is the role of co-operative banks in rural development ?

3. What is the impact of banking privatization in India ?
4. What is meant by monetary policy ?
5. Definition of RTGS.
6. What is the significance of RBI in the Indian economy ?
7. State any two traditional functions of the commercial banks.

Q. 2. Discuss the impact of nationalization of banks on the Indian banking sector. (13)

OR

Q. 2. Describe the objectives and instruments of Monetary policy as defined by the RBI. (13)

Q. 3. Explain the banking reforms post-1991 and their impact on the Indian economy. (13)

OR

Q. 3. Discuss the role of NABARD and the co-operative banking system in India. (13)

Q. 4. **Short notes: (Any Two)** (14)

1. Functions of RBI
2. Digital Banking and FinTech
3. Role of RBI in money supply management
4. Cyber security challenges in banking
